

ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל אונ' ת"א, מרכז החינוך חושן ופסיכולוגי יקיימו את יום העיון השנתי השני:

בין נטייה (מינית) להטיה (מקצועית)

סוגיות בעבודה טיפולית עם לסביות הומואים ביסקסואלים וטרנסג'נדרים (להט"ב)
השנה: משפחות להט"ביות, להט"בים ומשפחותיהם

יום העיון ייערך ביום חמישי, 15 לאוקטובר 2009
בבית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל באוניברסיטת ת"א

יום העיון השנתי עומד בסימן האירוע הקשה ב"בר נוער" בתל אביב. בחברה בה רווחים עדיין גילויים ועמדות הומופוביים מתקיים ביתר שאת הצורך בהרחבת הידע של המטפלים בלהט"בים ונגישותם של אנשי מקצוע, מתחומים שונים, לטיפול באוכלוסיה זו ובבני משפחותיהם.

השנה יתמקד יום העיון במשפחה הלהט"בית ומשפחתו של הלהט"ב: כיצד מתמודדות משפחות עם יציאתו מהארון של בן-משפחה - האתגרים וההסתרה; כיצד לעזור כאשר נפגע הקשר בין הנער הלהט"בי והוריו; אילו קשיים עומדים בפני להט"בים הרוצים להקים משפחה; להטב"ים דתיים - המפגש בין דת לנטייה המינית והקמת משפחה; מהן הדילמות שפוגש התא המשפחתי הלהט"בי בראשית דרכו, ומהן הדילמות "באמצע הדרך".

סוגיות אלו ונוספות עומדות במרכזו של יום העיון, המיועד לאנשי טיפול מדיסציפלינות שונות. ביה"ס לע"ס אונ' ת"א, מרכז החינוך חושן וארגון פסיכולוגי יציגו ביום העיון גופי ידע תיאורטיים וקליניים, העוסקים בסוגיות טיפוליות ובהיבטים רגשיים עימם מתמודדים מטפלים ומטופלים במרחב הטיפולי הפרטני, הזוגי והמשפחתי.

סדר יום:

9:00 - 8:30	התכנסות
9:00 - 9:30	פתיחה, ברכות: פרופ' ריקי סויה - ראש בית הספר לעבודה סוציאלית על שם בוב שאפל אוניברסיטת תל אביב בניה פנחסי - בית הספר לעבודה סוציאלית על שם בוב שאפל אוניברסיטת תל אביב יואב ארד - יו"ר מרכז חושן
10:15 - 9:30	בניית קשר ותיקון כשלים במערכת ההתקשרות: טיפול משפחתי עם בני נוער גאה - ד"ר גארי דיימונד
10:35 - 10:15	קפה
11:20 - 10:35	תהליכים רגשיים לקראת הורות משותפת ללא זוגיות - עפר ספיר
12:35 - 11:20	"מתביישים להתבייש" - רבקה הראל
13:20 - 12:35	הפסקת צהריים
14:50 - 13:20	סדנאות (ראו פירוט בטבלה)
16:30 - 15:10	פאנל מסכם - המשפחה הלהט"בית, מפגש עם הומופוביה מחוץ ומבית - מנחה שלי נתן הקרנת הסרט A little tiger ואחריו דיון (הסרט באדיבות TLVfest.com הפסטיבל הגאה)

בסיוע:

ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל אוני' ת"א, מרכז החינוך חושן ופסיכולוגי יקיימו את יום העיון השנתי השני:

בין נטייה (מינית) להטיה (מקצועית)

סוגיות בעבודה טיפולית עם לסביות הומואים ביסקסואלים וטרנסג'נדרים (להט"ב)
השנה: משפחות להט"ביות, להט"בים ומשפחותיהם

נושא הסדנא / הרצאה	מרצים / מנחים	תמצית התוכן
הרצאות מליאה		
בניית קשר ותיקון כשלים במערכת ההתקשרות: טיפול משפחתי עם בני נוער גאה	ד"ר גארי דיימונד - פסיכולוג קליני, מטפל משפחתי, ואחד ממפתחי "טיפול משפחתי מבוסס התקשרות". מרצה בכיר, המחלקה לפסיכולוגיה, אוני' בן-גוריון בנגב	ההרצאה תתייחס לחשיבות של הקשר ילד-הורה בגיל ההתבגרות, מקורות לכשלים בהתקשרות בקרב נוער גאה, והתערבויות טיפוליות לשיקום הקשר ולהגברת הקבלה ההורית.
תהליכים רגשיים לקראת הורות משותפת ללא זוגיות	עופר ספיר - פסיכולוג קליני וחינוכי, מנהל המסלול לטיפול דינמי לילדים ומבוגרים בת.ל.מ. תל-אביב	ההרצאה תתמקד במורכבות העולה בקשר שבין גבר ואישה, שאינם זוג רומנטי, העומדים לפני הורות משותפת. נתייחס לפנטזיות, חרדות ומשאלות שעולות בשלב זה, נחשוב על עיבוד האבל הכרוך בכך, על תהליכים הקשורים בנפרדות, תלות ואינטימיות, ועד כמה מתאפשר מרחב פנימי לשותפים לתהליך.
"מתביישים להתבייש" - הבושה בהתמודדות של משפחות עם בן משפחה נשא HIV	רבקה הראל - פסיכותרפיסטית, מדריכה ומטפלת משפחתית, זוגית וקבוצתית, מרצה וחברה במכון הפסיכואנליטי להנחיית קבוצות	על אף נוכחותה המשמעותית של הבושה בחיי הנשאים ובקשר שלהם עם גורמי מקצוע, הנושא אינו זוכה לתשומת לב מספקת במערכות הטיפוליות. בהרצאה ננסה להאיר את נושא הבושה כרגש מובחן ומובדל מרגשות אחרים, ולתאר כיצד הוא מהווה גורם תוקע וחוסם, ולעיתים עלול אף להיות הרסני ביחסי הנשא עם עצמו, משפחתו וסביבתו. כמו כן, נדגים כיצד עבודה על הבושה עוזרת לצאת ממצבים אלו ומאפשרת דיאלוג פתוח יותר, משחרר ובונה.
פאנל מסכם - המשפחה הלהט"בית, מפגש עם המופופיה מחוץ ומבית	שלי נתן - עו"ס קלינית, דני פרידלנדר - פסיכולוג קליני, עינת השכל - פסיכולוגית קלינית, ד"ר תומר שכנר, שימי מזרחי - עו"ס	הקרנת הסרט A Little tiger (באדיבות TLVfest.com הפסטיבל הגאה) ולאחריו דיון אשר יתמקד בהתמודדות המשפחה הלהט"בית עם המופופיה. זו המאמת עליה מחוץ וזו המרימה ראשה מפנים הבית.
סדנאות (יש לבחור אחת)		
"חיפוש אושר בעולם עויין": קשיים ייחודיים בזוגיות והורות חד מינית וכוחה של נתינת משמעות מולם - היבטים טיפוליים ומחקריים	גבע שנקמן - פסיכולוג קליני מתמחה (מרפאה פסיכיאטרית, ביה"ח תל-השומר). דוקטורנט בחוג לפסיכולוגיה, אוניברסיטת תל אביב	בסדנא נדון בקשיים הייחודיים בזוגיות ובהורות חד מינית, ונבחן את המערכות הפסיכולוגיות המאפשרות התמודדות ויצירת משמעות בתוך המורכבות הרבה. כחלק מדיון זה יוצגו ממצאים מחקריים עכשוויים. משתפי הסדנא יוזמנו לשתף בסוגיות הנדונות כפי שעולות מעבודתם הקלינית ו/או מחייהם.
מבעל "משפחה רגילה" לחיים כהומוסקסואלי: טיפול באבות הומוסקסואלים שחיו או עדיין חיים בקשר הטרנסקסואלי	רני לוי - עובד סוציאלי (MSW) פסיכותרפיסט מנחה קבוצות מוסמך. עובד במסגרת המחלקה הפסיכיאטרית באיכילוב (כרגע בשבתון), קליניקה פרטית בת"א. משלב בעבודתו הפסיכודינאמית-פסיכואנליטית עקרונות טיפוליים פמיניסטים	הסדנא עוסקת בטפול באבות הומוסקסואליים שהיו או עדיין בקשר הטרנסקסואלי. מצוקתם מורכבת מבדידות, משבר זהות, שאלות לגבי אבהותם והקשר עם בת הזוג, וכן התמודדות עם יציאה מהארון בגיל מבוגר יחסית. בסדנא נדגיש מאפיינים, נביא דוגמאות קליניות ונעלה שאלות לגבי פסיכותרפיה פרטנית וקבוצתית באוכלוסיה זאת
פרט ומשפחה באמצע הדרך	דר' דניאל בקר - פסיכיאטר ופסיכותרפיסט. מחבר הספר "כשאדיפוס גדל" הפסיכולוגיה של אמצע החיים	לאנשים בקהילה להטב"ית מאפיינים ודילמות ייחודיות באמצע החיים, לא כל שכן למשפחה הלהטב"ית, זאת בשל חידוד שאלות של סופיות, משמעות, בדידות וחופש בחירה, בשלב התפתחותי זה. בסדנא נבחן את ההנחה הזאת, בשיתוף כל המשתתפים, לאחר הקדמה תיאורטית קצרה על הפסיכולוגיה של אמצע החיים.
מלסבית לאמא לסבית: סוגיות המעסיקות נשים לסביות לקראת הורות	הדס סנדלר - יועצת ופסיכותרפיסטית ליאת לב-שלם - עובדת סוציאלית (MSW)	הסדנא תעסוק בסוגיות המעסיקות נשים לסביות, יחידות וזוגות, לקראת המעבר לאמהות: ההחלטה על הכניסה להריון, בחירת הדרך להכנס להריון, ההשפעה על הדינמיקה הזוגית, השפעת הסביבה ועוד. הסדנא נערכת בעקבות קבוצות בנושא זה אותן הנחנו במרכז הגאה בתל-אביב. הסדנא תכלול תכנים חווייתיים ותיאורטיים.
To bi or not to bi?	דניאל וויסהוט - פסיכולוג קליני, דוקטורנט בהנחיית קבוצות בביה"ס המקצועי לפסיכולוגיה, קליפורניה. מייסד השירות הפסיכו-סוציאלי של "הבית הפתוח"	המשיכה לשני המינים מעוררת התלבטויות, דעות קדומות ולעיתים אף חרדות. סדנא חווייתית זו תאפשר למשתתפים להרהר, לשתף ברגשות, בתחושות ובמחשבות ולבחון את עצמם סביב נושא הביסקסואליות.
הסט(ו)ריה של התקבלות	שירלי קובלסקי - תרפיסטית במוסיקה וסוציולוגית. דוקטורנטית לספרות משווא, אוניברסיטת בר אילן	דרך הצגת סיפור אישי, יודונו היבטים שונים של התמודדות בני המשפחה עם הנטייה המינית של הבן/האח. יוצגו מצבי קונפליקט בין תפיסות שונות וצרכים שונים בתוך המשפחה, ודרכים להתארגנות מיטיבה מול מצבים אלו.
המשך סדנאות בדף הבא >>		
בסיוע:		

ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל אוני' ת"א, מרכז החינוך חושן ופסיכולוגי יקיימו את יום העיון השנתי השני:

בין נטייה (מינית) להטיה (מקצועית)

סוגיות בעבודה טיפולית עם לסביות הומואים ביסקסואלים וטרנסג'נדרים (להט"ב)
השנה: משפחות להט"ביות, להט"בים ומשפחותיהם

נושא הסדנא / הרצאה	מרצים / מנחים	תמצית התוכן
המשך סדנאות		
מקומו של הארון בטיפול מיני בקרב הומואים ולסביות יחידים וזוגות חד מיניים	שרי לביא (MSW) - עובדת סוציאלית ומטפלת מינית, המרכז לרפואה מינית, תל-השומר, שירותי בריאות כללית. פורום מחקר, ארגון הנוער הגאה	הסדנא תמקד במקומו של הארון ובתהליך היציאה ממנו, וכן בתהליך הקבלה של המטופל/ת את עצמו כהומואים ולסביות, כמשפיעים על יכולתם ליצור קשר זוגי, על האינטימיות הזוגית שלהם וכן על תפקודם המיני. הסדנא תכלול הרצאה, דוגמאות של טיפולים מהקליניקה וכן דיון פתוח בהשתתפות הקהל.
אסוציאציות חופשיות, העברה, ותהליכי הזדהות השלכתית של קשישים הומוסקסואלים	עמירן ולדמן - עו"ס קליני, מנחה תלמיד בתוכנית לפסיכותרפיה פסיכואנליטית, אוני' ת"א. המרכז לבריאות הנפש ראש"צ, משרד הבריאות. קליניקה פרטית, ת"א	הסדנא תציג רכיבים אלו, הלוקחים מתוך השעה הטיפולית עם קשישים הומוסקסואלים ומתוך ראינות עומק ממחקר פנומנולוגי. רכיבים אלו יידונו וינתחו תוך קישורם לתיאוריה הפסיכואנליטית, לקליניקה ולתיאוריה המעוגנת בשדה המחקר.
"לצאת מהקופסא" - התמודדות המשפחה עם ילד טרנסג'נדר	תמי אלעד (MSW) - מטפלת אינדיבידואלית, זוגית וקבוצתית, חברת המכון להכשרת מנחים אוני' ת"א, והמכון הישראלי לאנליזה קבוצתית	הסדנא תעסוק באופן חוויתי בתחושות המתעוררות אל מול הלא מוכר, המשתנה והמאתגר - למה זקוקה משפחה המתמודדת עם שינוי החוצה קוויים, גבולות, סטיגמות ורגשות - בהיותו של אחד מילדיה טרנסג'נדר.
הפרעה בזהות המגדרית בילדות? ממצאי המחקר וכיווני טיפול אפשריים	ד"ר תומר שכנר - החוג לפסיכולוגיה אוניברסיטת תל אביב והמרפאה לרפואה פסיכולוגית בבית החולים שניידר	בחלק הראשון של הסדנא יסקרו ממצאי המחקר העדכניים בנושא התפתחות מגדרית בילדות, בדגש על התפתחות מגדרית שאינה נורמטיבית: פנומנולוגיה, שכיחות, אבחון, המהלך ההתפתחותי מהילדות לבגרות, והקשר לנטייה מינית. בחלקה השני של הסדנא יוצגו גישות טיפוליות שונות ויובאו דוגמאות קליניות מטיפולים.
"משולש רוד": דת-משפחה-להט"ב, עולמם של הלהט"בים הדתיים בעלי משפחות	אילון סלייטר - פסיכולוג אירגוני חברתי, קו-מנחה בכיר בתוכנית להנחיית קבוצות ב אוניברסיטת תל אביב, מרכז חושן	הסדנא תכלול שני סיפורים אישיים של אשה וגבר דתיים, להט"בים ובעלי משפחות. המספרים יחשפו אתגרים והתמודדויות הנובעים מתוך האינטראקציה בין שלוש הזהויות ויאפשרו למשתתפי הסדנא להכיר מקרוב את המורכבות הזו.
דוקטור תעשה אותי סטרייט!	ד"ר עופר מאורר - פסיכולוג קליני, מנהל צוות מטפלים גיי-פרינדלי, מכון פסיכותרפיה בפריסה ארצית הפונה ללהט"בים, משפחותיהם ולמתלבטים. מרצה במרכז ללימודים אקדמיים ובתוכנית להכשרת מטפלים מיניים באוני' בר-אילן	חלק מההומואים והלסביות מתקשים מאוד בקבלת נטייתם המינית ופונים על רקע זה לטיפול. לעיתים בקשתם היא לקבל סיוע בשינוי נטייתם המינית. בסדנא נעסוק במאפייני הפונים הללו, מה אומרים המחקרים העדכניים לגבי אפשרות שינויה של הנטייה המינית ועל ההתמודדות עם הבקשה ברמה האתית והקלינית.
סוגיות וקוים מנחים בסיסיים בטיפול בלהט"בים	שלי נתן - עו"ס, מתנדבת חושן, מנהלת הדרכה וניהול ידע, עמותת עלם.	האם טיפול נפשי-חברתי בלהט"ב דורש מיומנות וגוף ידע ייחודי? האם צרכיהם ומצוקותיהם של להט"בים ייחודיים? נסקור את גורמי הלחץ ההתפתחותיים של להט"בים, ואת הגישות הטיפוליות המתאימות.
על מה אנחנו לא מדברים כשאנחנו מדברים על אהבה	אפרת רותם - מתנדבת וחברת דירקטוריון חושן. מסטרנטית בחוג לספרות באוניברסיטת ת"א אבנר הדס - עו"ס (MSW), פסיכולוגי, צוות מטפלים, מרכז ילדים הורים נס ציונה	בשנים האחרונות קיבל השיח הטיפולי בלהט"בים צביון ליברלי. הסדנא תעסוק באותם חלקים בזהות הלהט"בית בהם השיח הליברלי אינו יכול או אינו מעז לגעת. על מה איננו מדברים ועל מה לא מדברים איננו גם בחדר הטיפולים? עד כמה מטפלים מכירים את התרבות הלהט"בית? הסדנא תעסוק בנושאים המושקעים מתוך מבוכה, בלבול וחוסר מודעות. נקיים דיון פתוח וכנה על שאלות שאולי לא עלו קודם בדעתכם.
טיפול בנוער להט"ב - האתיקה שבפרקטיקה	ד"ר גיא שילה - בית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל, אוניברסיטת תל אביב. רכז מחקר ומלווה מקצועי ארגון נוער גאה	העבודה הטיפולית עם בני נוער להט"ב הנמצאים בשלבים שונים של גיבוש נטייתם המינית, מעלה שאלות ודילמות אתיות מהותיות מתחום הטיפול והסיוע. הסדנא תדון בסוגיות אלו, תוך התייחסות לתיאורי מקרים מהשטח, ובשיתוף הקהל.
בעקבות הפיגוע ב 1.8.09 - המשפחה כבסיס (א) בטחון?	ד"ר אלינור פרדס - PH.D, פסיכולוגית קלינית, מלמדת טיפול משפחתי באוני' תל-אביב, בתל"מ ובמכללה הבינתחומית בהרצליה. עוסקת בהכשרה, הדרכה והנחיית סדנאות על טיפול במצבי משבר, אובדן וטראומה.	במסגרת הסדנא נדון במעגלי טראומה וחוסן בעקבות הרצח בברנוער ונערוך היכרות עם יישומים מהטיפול הנרטיבי ומתיאורית ההתקשרות (attachment), באמצעות ניתן לסייע למשפחות לשמש בסיס בטחון ומקור תמיכה בתהליך גיבוש הזהות בכלל ובהתמודדות עם לחצים וגילויים של בורות ודעות קדומות בפרט.

בסיוע: